

Jaarverslag 2021

Van het bestuur

Het tweede jaar onder Corona-bewind. Soms vergaderen in De Arc, dan weer digitaal als de besmettingen opnieuw opslaan. Veel energie en tijd gestopt in de nieuwe Natuurgidsenopleiding, die we samen met Amsterdam en Twiske organiseren. In oktober werden kennismakingsbijeenkomsten georganiseerd in Buurthuis Jeltje in Amsterdam. Iedereen was zeer enthousiast. Aanvankelijk zou de opleiding in januari 2022 van start gaan, maar ook hier zorgt de pandemie weer voor wat frustratie. De startdatum hebben we moeten opschuiven naar maart 2022.

De aspirant-gidsen, met wie we allemaal een kennismakingsgesprek hebben gevoerd, waren zeer gemotiveerd en zullen op termijn een mooie aanwinst zijn voor onze vereniging.

De paddenstoelencursus kon gelukkig nog doorgaan, maar door de grote onzekerheid over de gevolgen van de nieuwe Corona-variant, viel de fotoavond van half november in het water, evenals de middag over de Bovenkerkerpolder die eind november op Wester-Amstel zou plaats vinden. Veel tijd in gestopt, wethouder Gordon kon ook en dan gaat het toch weer niet door.

Hans Noltes schreef een mooi boekwerk over de polder. Aad en Henk leverden hier wat hand- en spandiensten. Het boek is te koop bij diverse boekhandels in Amstelveen, Ouderkerk a/d Amstel en Uithoorn.

We laten ons echter niet uit het veld slaan door die tegenslagen, we houden de goede moed erin! Op naar een beter 2022:

In het voorjaar beginnen we weer met een vogelcursus en ook de foto- en de bomencursus gaan weer van start, hier en daar wel met wat aanpassingen omtrent het aantal deelnemers.

Ina Wisselink is sinds de tweede helft van 2021 mee gaan draaien in het bestuur om, na goedkeuring van de ALV van 2022, op termijn het penningmeesterschap van Lennie Stegeman over te nemen. De genderbalans in het bestuur is dan ook weer helemaal in evenwicht.

We gaan met goede hoop het jaar 2022 in!



geschubde inktzwam

foto Henk Breij





smalbladige essen in de herfst
foto Harry den Hartog

Bomenwerkgroep

Het was een schraal jaar voor de bomenwerkgroep. De voor mei 2021 geplande cursus '15 inheemse loofbomen leren kennen' ging vanwege de Corona-beperkingen niet door.

Onze maandelijkse bijeenkomsten en excursies hebben we moeten afgelasten. Wel mailden we elkaar interessante artikelen en informatie over (boom)exposities in het land.

In september en oktober hebben we elkaar toch weer even life gezien wat leuk was. We hebben ons verdiept in het Thema 'Ecologie van de boom ondergronds' met de focus op zwammen waarbij een wereld voor ons open ging ten aanzien van de onverwachte relaties die er zijn.

In september zijn we op excursie gegaan naar Het 'Arboretum de Nieuwe Ooster' werkelijk een aanrader; het is er prachtig, je mag er overdags vrij wandelen en er hangen bordjes op de (soms erg oude) bomen.

Voorts hebben we samen met de plantenwerkgroep 'Het voormalig arboretum VU' aan de Kalfjeslaan bezocht. Dat was leuk en inspirerend vanwege de verschillende invalshoeken en diversiteit aan verhalen die naar boven kwamen. Er staat overigens een mooie *Sequoia sempervirens*, kustmammoetboom, waarvan de stam heerlijk zacht aanvoelt.

Jeanine Brederoo

Fotografiewerkgroep

Dit jaar was nog steeds niet normaal en dat was goed te merken aan onze activiteiten. Die vonden de eerste helft van het jaar vooral plaats in Amstelveen en directe omgeving. Zo gingen we naar het Thijsssepark, het Broersepark en het Vogeleiland in het Amsterdamse Bos. Ook hadden we een door Jeannette georganiseerde digitale avond waarop we elkaar onze foto's lieten zien. Het was fijn dat we op die manier contact konden hebben.

Vanaf september was er meer mogelijk en konden we met een excursie naar de Noordpier bij Wijk aan Zee om vogels te fotograferen en een maand later naar 's Graveland voor het herfstbos en de paddenstoelen.

Daarna was het opeens weer afgelopen. De avond in samenwerking met de paddenstoelenwerkgroep en onze bijeenkomst in de Arc konden door de lockdown geen van beiden doorgaan en ook de excursies gingen niet meer.

Gelukkig hielden we wel contact via de groepsapp en leverden we foto's aan voor verschillende doeleinden.

We hebben dit jaar geprobeerd er het beste van te maken en dat is ook zeker gelukt, maar toch hopen we dat volgend alles weer als vanouds wordt.

Elly Riemens



drieteenstrandloper

foto Diana Erkelens



De Groene Zegge



Bovenkerkerpolder

foto Simon Conijn

De Groene Zegge, 37e jaargang, verscheen in 2021 in de laatste maand van elk kwartaal. De totale oplage was ongeveer 1100 exemplaren. Toezending aan alle leden, donateurs en een aantal bevriende relaties. Ten opzichte van 2020 waren er geen wijzigingen in de vormgeving. Door het coronavirus is ons activiteitenoverzicht met excursies, cursussen etc. opnieuw komen te vervallen. Drukker is nog steeds Editoo uit Arnhem, ook het verzenden gaat via Editoo.

Over de verzending zijn wij niet altijd tevreden: er gaat zo hier en daar wel eens wat mis, waarvan het moeilijk te achterhalen is waar dat gebeurt.

Ook dit jaar hebben onze columnisten en andere auteurs weer hun best gedaan de Groene Zegge inhoudelijk van goede en informatieve artikelen te voorzien en dat is aardig gelukt. Ook op onze fotowerkgroep kunnen we altijd een beroep doen. Allemaal hartelijk dank daarvoor.

Jaarplan

Elk jaar maakt de redactie een tijdsplanning waarin per kwartaal aangegeven wordt wanneer de verschillende zaken ingeleverd (kopij) of klaar voor Editoo moeten zijn. We komen dan niet voor verrassingen te staan.

Initiatief van een werkgroep

De Vogelwerkgroep en ook de Bomenwerkgroep heeft enkele malen een werkgroep-lid gevraagd een stukje te schrijven over een onderwerp binnen de interessesfeer van de werkgroep en dit als kopij aangeboden. Het leuke is dat het andere werkgroepen inzicht geeft in waar deze werkgroep mee bezig is.

De redactie stelt het op prijs als andere werkgroepen ook iets dergelijks gaan doen; er zijn genoeg onderwerpen te bedenken. Het kan de betrokkenheid bij de vereniging vergroten nu corona onze bijeenkomsten in de weg zit.

Voor de Groene Zegge komt er meer variatie in beeld en dat willen we graag.

Positief is ook dat er zo langzamerhand wat meer reacties komen dat men de Groene Zegge waardeert.

Redactie de Groene Zegge

Insectenwerkgroep

In 2021 zijn we zes keer bij elkaar geweest. Vanwege de ook dit jaar weer geldende regels, pasten wij vooral het vervoer aan, d.w.z. op eigen gelegenheid naar de plaats van bestemming.

Virus en regen dienende hebben wij het van tevoren opgezette programma creatief aangepast. De excursie naar Wijk aan Zee verviel, een andere keer werd de datum opgeschoven vanwege het weer. Maar we zijn wel traditiegetrouw naar het Vogeleiland en het Bovenland bij Elsenhove geweest en twee keer naar het Schinkelbos.



zandbij

foto Els Poel





*Duizendknooppaantje
foto Piet de Boer*

De altijd heel succesvolle avond in november ging niet door. Op die avond brengt iedereen wat in, leuke vondsten, mooie foto's of een insectensoort extra belicht. De foto's van Piet en Marry zijn altijd juweeltjes. Ook de nachtvlinderavond ging niet door.

Volgend jaar gaan we met nieuwe energie een mooi vol programma maken.

De werkgroepsleden willen graag betrokken worden bij projecten om de insectenstand te verbeteren, zoals het inventariseren van bermen die zijn ingezaaid met bloemrijke planten. Bij een groter soortenrijkdom van insecten hebben de weidevogels, met name de jongen meer voedsel en daardoor meer kans te overleven.

Wij juichen daarom dan ook een nauwe samenwerking met de plantenwerkgroep en de weidevogelwerkgroep toe.

Els Poel

IVN Kraam

Er zijn in Amstelveen regelmatig wijkfeesten, een Amstellanddag of andere leuke activiteiten waar actief Amstelveen zich laat zien. Dat is ook de belangrijkste functie van de IVN Kraam: Amstelveners laten zien hoe leuk en actief de vereniging is, contacten leggen met verwante organisaties, en babbelen: wat kunnen wij met elkaar doen, of voor elkaar? En ondertussen genieten van de gezelligheid.

En dat gaan we volgend jaar weer doen, zodra de coronaremmen los zijn.

Bas ten Asbroek

Paddenstoelenwerkgroep

Dit jaar voor het eerst sinds twee jaar weer de paddenstoelencursus gegeven. We hadden zeer enthousiaste deelnemers, waarvan een aantal de Natuurgidsenopleiding gaat doen. Een groot deel schoof later aan bij de paddenstoelenwerkgroep, zodat we de laatste avond een groot aantal deelnemers mochten verwelkomen.

De jaarlijkse fotoavond in samenwerking met de fotowerkgroep moesten we op het laatste moment helaas afblazen, maar wat eenmaal in het vat zit, verzuurt zeker niet. Van het voorjaar nog maar eens proberen.

We hebben dit jaar veel excursies gegeven en er was, zeker in de tweede helft van oktober, heel veel te zien.

De jaarlijkse excursie naar landgoed Nijenrode leverde naast mooie paddenstoelen een grote opkomst op.

Jenny en Henk Breij



duivelsbroodrussela

foto Jenny en Henk Breij



Plantenwerkgroep

De oorspronkelijk excursieplanning van de plantenwerkgroep is flink door elkaar geschud. Door corona gingen de eerste drie niet door. De vierde was als enige gepland buiten Amstelveen naar het Kennemerstrand. Omdat autorijden met elkaar niet zo handig was, is een eerder vervallen excursie alsnog ingelast.



Berm Bovenkerkerweg

foto Henk Glas

En zo zagen we elkaar pas voor het eerst op 16 juni in het Thijsssepark. Officieel mocht je met niet meer dan vier personen, maar we waren meteen met een flinke groep en hebben de lange avond goed benut.

Inventarisaties zijn uitgevoerd op het boerenbedrijf van Ronald Braam aan de Amstel en aan de Middenweg BP. In beide polders is het heerlijk tussen de weilanden.

In een excursie langs de Poel hebben we weer even gerepeteerd welke soorten oorspronkelijk in onze omgeving groeien.

De kwekerij in de Braak is al vaak de afsluiting van het seizoen geweest. Het aantal bloeiende soorten loopt in augustus op de meeste plaatsen terug. In de kwekerij is het dan nog steeds fantastisch. Hier kwamen maar liefst dertien mensen op af.

Besloten is nog een extra excursie op zaterdag in 30 oktober te houden. Deze vond plaats in het voormalig arboretum samen met de bomenwerkgroep. Helaas zat het weer tegen, maar een ontmoeting met leden van een andere werkgroep vond ik voor herhaling vatbaar.

Henk Glas



*paarse morgenster
foto Henk Glas*



PR en Columns



bruinblauwtje foto Adri den Bakker

Dit jaar hebben onze vaste columnschrijvers twee wekelijks mooie en inspirerende columns voor het Amstelveens nieuwsblad geschreven. Met onderwerpen als de mysterieuze kerkuil, dartelende oranjetipjes, zachte donsvoetjes, breedvoetvliegen en verdwenen dieren konden we genietend kennis vergaren en ideeën op doen voor onze rondjes buiten.

Met ingang van dit jaar worden onze columns ook gepubliceerd op de website van Mijnamstelveen.nl.

Diana Erkelens

Rondleidingen

Op 10 oktober 2021 stuurde Bas ten Asbroek in een begeleidend schrijven de volgende tekst: “de eerste IVN-rondleiding na de Corona-lockdown. We moeten weer een beetje blij worden”. Het stond bij een aankondiging voor de paddenstoelenrondleiding.

De blijdschap was echter van korte duur.

Nog twee rondleidingen volgden: een in de Braak en een in het Broersepark, waar de weergoden ons ook al niet gunstig gezind waren.

Dat was het voor 2021. Er is nog wel een buurtrondleiding geweest vanuit Alleman, op initiatief van Els. Een kleine maar betrokken groep had zich hiervoor aangemeld.

En op de website staan digitale rondleidingen.

Maar ... het rooster voor 2022 ligt er. Dat hadden de gidsen toch nog mooi kunnen rond krijgen. Nu maar hopen dat het ook uitgevoerd mag worden.

Désirée Kumar



eekhoorn

foto Elly Riemens

Vogelwerkgroep

Wat een jaar weer!

We konden maar 2x bij elkaar komen, in september en oktober. In november ging bijna alles weer dicht. Excursies gingen mondjesmaat door met maar een paar mensen. We hadden een hele leuke excursie in het Hoge Dijkpark (Abcoude) onder leiding van Hans D. die daar bij de Ruige Hof als vrijwilliger werkt.

De Roofvogels en Uilencursus in het voorjaar moest helaas worden afgelast.

De oeverwaluwwand is weer schoongemaakt in maart. Het aantal broedgevallen bedroeg 32. Gierzwaluwtellingen in de St. Josephlaan en rond het Wilhelminaplein zijn zoals gewoonlijk ook weer uitgevoerd. In de straat en rond het plein waren dit jaar minder neststenen bezet. Dit is mogelijk te wijten aan de aanwezigheid van een vrouwtje sperwer die achter wegvliegende gierzwaluwen aanging bij beide kolonies.

We zijn naar de pier in IJmuiden geweest, waar we jan van genten langs zagen komen, zeker 10 zeekoeten en een kuifaalscholver. Maar ook bruinvissen.



In september is het cursusteam toch maar, op hoop van zegen, begonnen met de voorbereidingen voor de voorjaarsvogelcursus in 2022. Alleen weten we nog helemaal niet of die cursus wel door kan gaan. Cursusinformatie staat ook op de website en er zijn zelfs al aanmeldingen geweest voor de cursus. Nu maar hopen dat de cursus doorgang kan vinden.

Marleen heeft deelgenomen aan de Algemene Ledenvergadering en het Coördinatorenoverleg.

Marleen Andriessen



badderende huismussen

foto Elly Riemens

Website

Dit jaar zijn er geen wijzigingen aangebracht aan de website. Nieuwsberichten en activiteiten, als die al door konden gaan, hebben natuurlijk een prominente plek gekregen.

Er zijn onder de tab 'filmpjes, blog etc.' links geplaatst naar leuke [filmpjes](#) van Henk Breij die het kijken zeker waard zijn. Ik noem er twee: 'Stilte in het Schinkelbos' en 'Paddenstoelen en vogels'.

De huidige website bestaat alweer zo'n vijf jaar. Dit is oud als je bedenkt hoe snel de digitale wereld verandert. Daarom is binnen IVN Landelijk besloten dat alle afdelingen in 2022 overgaan naar een nieuwe site. Deze zal gebruik maken van nieuwe technische mogelijkheden en het huidige zoek- en kijkgedrag van de bezoekers van de site beter ondersteunen.

Jeannette Schenk

Weidevogelbescherming

Het coronavirus zorgde er ook in 2021 voor dat de startavond fysiek niet door kon gaan. Gelukkig worden steeds meer mensen handig met digitaal bijeen komen en kon het op die manier wel doorgaan. De evaluatie met barbecue werd wel een fysieke en ook dit keer weer een geslaagde bijeenkomst. Het veldwerk (zoeken en beschermen van nesten en monitoren) stond niet ter discussie en kon wel doorgaan omdat het allemaal buiten plaatsvond en mits maar de anderhalve meter regel werd gehandhaafd.

Resultaten nestbescherming 2021

In 2021 hebben 52 vrijwilligers van de werkgroep Weidevogels van IVN Amstelveen samen met 34 boeren in Amstelland aan weidevogelbescherming gedaan. Hierbij is nauw samengewerkt de

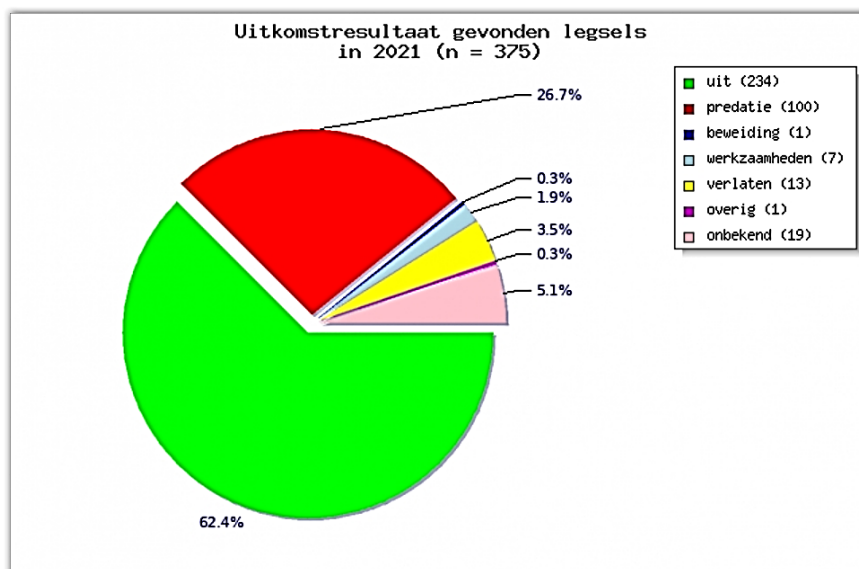
agrarische natuurvereniging De Amstel/agrarisch collectief Noord-Holland Zuid en gebieds-coördinator Mark Kuiper. In 2021 zijn in totaal 461 nesten van weidevogels gevonden (2020: 379 nesten!). Van 375 gevonden nesten is het uitkomstresultaat bekend: 62,4% is met succes uitgekomen. Het verlies door predatie was met 26,7% relatief hoog in vergelijking met 2020 (22,2%) en is daarmee bijna net zo hoog als in 2017. Het verlies door agrarische werkzaamheden zoals bemesten en maaien was lager (2,2%) dan in andere jaren (2020: 6,6%), en beduidend lager dan het verlies door predatie. Slechts 110 nesten werden – mede door het late maaien als gevolg van een zeer



krakeendvrouwje met 13 (!!) vliegvlugge pullen in de Duivendrechtse polder, juli 2021



natte maand mei - daadwerkelijk beschermd tegen landbouwactiviteiten. Het uitkomst-percentage van deze **daadwerkelijk beschermde** nesten was 70,9%. Predatie was met 15,1% ook onder **daadwerkelijk** beschermde nesten de grootste verliesoorzaak, zij het lager dan in andere jaren (2020: 15,0%).

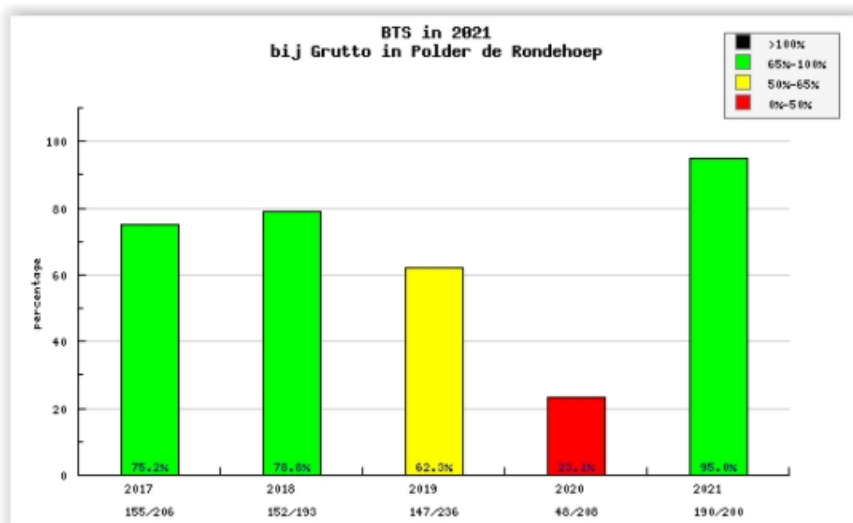


Uitkomstresultaat van gevonden legfels van weidevogels in Amstelland in 2021

Broedsucces

Het broedsucces van de grutto (uitgedrukt in percentage broedparen met bijna vliegvlugge kuikens rond 24-28 mei) was onvoldoende in de Duivendrechtse polder (waarschijnlijk slechts één van de 15 gruttopen bracht jongen groot), maar ruim voldoende in de Bovenkerkerpolder en Ronde Hoep. De grutto's in de Holendrechtse polder behaalden een broedsucces 58,3% en die in de Kalslagerspolder bij Uithoorn 80,0%. Voor heel Amstelland komt het broedsucces van de grutto op meer dan 90% en is daarmee ruim voldoende om de natuurlijke sterfte te compenseren.

Belangrijkste oorzaak van dit goede resultaat was de late start van massaal maaien door de



Broedsuccesstellingen van de grutto in de Ronde Hoep 2017-2021

langdurige regen in de maand mei. Het slechte resultaat in de Duivendrechtse polder kwam door hoge predatie, onder andere door vossen). Van de andere soorten weidevogels zijn geen harde gegevens bekend over het broedsucces, ook die hebben in 2021 - waarschijnlijk ook door de langdurige regenval - ook redelijk wat jongen groot gebracht.



Overige monitoring

De inventarisatie van vlinders in de Bovenkerkerpolder leverde ook dit jaar weer met name in augustus verrassende aantallen (enkele tientallen) Argusvlinders op. De bermen van de Middenweg (en Bietenkaai) worden door de agrarische natuurvereniging De Amstel en betrokken boerenmede gericht op vlinders beheerd. IVN Amstelveen levert daartoe jaarlijks enkele malen een maaadvies aan de ANV. Behalve langs de Middenweg werden toen ook veel Argusvlinders aangetroffen in de bloemenstroken langs de maispercelen van de familie Van Blaaderen. De Vlinderstichting kwam op verzoek van de vrijwilligers langs en noemde het qua aantallen Argusvlinders 'uniek in Nederland'.

Aad van Paassen



argusvlinders op knopkruid op de Bietenkaai in de Bovenkerkerpolder, aug 2021



Eerste gruttokuiken van Nederland op 22 april 2021 in de Middelpolder

